

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 861/2025
16.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 3. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ и окривљених ВВ, АА и ГГ, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 539/12 од 04.06.2012. године, у седници већа одржаној дана 16.09.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ, КАО ОСНОВАНИ, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ и окривљених ВВ, АА и ГГ, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 539/12 од 04.06.2012. године и то само у делу одлуке о кривичној санкцији у односу на окривљеног ББ, тако што Врховни суд, за кривична дела за која је оглашен кривим првостепеном пресудом, описаним под тачком 18 изреке првостепене пресуде, узима као правилно утврђене појединачне казне затвора и то за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ - казну затвора у трајању од 1 (једне) године и за кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње у покушају из члана 322. став 4. у вези става 3. КЗ у вези члана 30. КЗ - казну затвора у трајању од 1 (једне) године, па окривљеног применом члана 60. КЗ осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, у коју му се на основу члана 63. КЗ, урачунава време проведено у притвору од 06.11.2007. године, па на даље, док се правноснажне пресуде у преосталом осуђујућем делу **УКИДАЈУ** и предмет враћа на поновно одлучивање Вишем суду у Новом Саду.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године окривљени АА, ББ, ГГ и ВВ су оглашени кривим и то окривљени АА због 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, описаних под тачкама 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 изреке пресуде и 4 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, у вези члана 30 КЗ, описаних под тачкама 1, 4, 16 и 17 изреке пресуде, док је окривљени ББ оглашен кривим за 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, описаних под тачкама 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 диспозитива, 4 кривичних дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. у вези члана 30 КЗ, описаних под тачкама 1, 4, 16 и 17 изреке, кривично дело тешке телесне повреде из члана 121. став 1 КЗ, и у покушају кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње из члана 322. став 4. у вези става 3. КЗ, у вези члана 30. КЗ, описано под тачком 18 изреке; окривљени ГГ због 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, описаних под тачкама 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 изреке и 4 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, описаних тачкама 1, 4, 16 и 17 изреке пресуде; окривљени ВВ због 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, описаних под тачкама 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 и 15 изреке и 3 кривичних дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ, у вези члана 30 КЗ, описаних под тачкама 1, 16 и 17 изреке, па им је првостепени суд претходно утврдио и то: окривљеном АА за 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1 и 4 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, окривљеном ББ за 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ и 4 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, окривљеном ГГ за 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ и 4 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, окривљеном ВВ за 13 кривичних дела разбојништва из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ и 3 кривична дела разбојништва у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ, за свако од наведених дела казну затвора у трајању од по 3 (три) године, док је окривљеном ББ за кривично дело тешке телесне повреде из члана 212. став 1. КЗ, утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, а за кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње у покушају из члана 322. став 4. у вези става 3. КЗ у вези члана 30. КЗ, утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године, па их је применом члана 60 КЗ, првостепени суд осудио и то окривљеног АА на јединствену казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година и 6 (шест) месеци, окривљеног ББ на јединствену казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, окривљеног ГГ на јединствену казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година и 6 (шест) месеци и окривљеног ВВ на јединствену казну затвора у трајању од 14 (четрнаест) година и 3 (три) месеца. Поред тога, истом пресудом окривљенима је у изречене казне затвора урачунато време проведено у притвору од 06.11.2007. године када су лишени слободе, па до даље одлуке суда. Поред тога, окривљеном АА, ББ и ВВ је изречена мера безбедности одузимања предмета ближе означених у изреци пресуде.

Истом пресудом законски заступник иза покојне оштећене ДД, ЂЂ, оштећене ЕЕ, оштећеног ЖЖ, оштећене ЗЗ, оштећена ИИ, оштећена ЈЈ, оштећена КК, оштећена ЛЛ, оштећена ЉЉ, оштећена ММ, законски заступник оштећене НН, ЊЊ, оштећеног ОО, оштећене ПП, оштећена РР, оштећени СС, оштећена УУ, оштећена ФФ, оштећена ХХ, су са својим имовинско-правним захтевима упућени на парницу, док су окривљени обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 455.696,24 динара, као и да на име паушала плате износ од по 10.000,00 динара.

Поред тога, истом пресудом на основу одредбе члана 354. став 1. ЗКП, према окривљеном ВВ одбијена је оптужба за кривично дело разбојништво у покушају из члана 206. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 30. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 539/12 од 04.06.2012. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окр. ГГ, браниоца окр.ВВ, браниоца окр.АА и ББ, окр. АА, ББ и ВВ лично, као и ванбрачне супруге и ћерке окр. АА, изјављене против пресуде Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године, а првостепена пресуда потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног ББ и окривљених ВВ, АА и ГГ, адвокат Виктор Јухас Ђурић, због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП и члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, односно повреде права на правично суђење, утврђено одлуком Европског суда за људска права *Lakatoš and others v. Serbia Application no.43411/17* од 14.01.2025. године, са предлогом, да Врховни суд усвоји као основане поднете захтеве за заштиту законитости, укине побијане пресуде и наложи понављање кривичног поступка и издвоји записник о саслушању осумњиченог АА у полицији НС од 06.11.2007. године, као и записник о саслушању осумњиченог ВВ у полицији НС од 06.11.2007. године.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По оцени Врховног суда, основано бранилац окривљених ББ, ВВ, АА и ГГ, адвокат Виктор Јухас Ђурић, указује да је у кривичном поступку који је вођен против окривљених и завршен правноснажним осуђујућим пресудама, а које су предмет захтева за заштиту законитости, повређено право на правично суђење зајемчено чланом 6. став 1. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јер су окривљени оглашени кривим на основу записника о саслушању осумњичених АА и ВВ, оба сачињена у полицији дана 06.11.2007. године, а које је полиција прибавила злостављањем и изнуђивањем признања, односно повредом одредбе члана 3. Конвенције, а што је утврђено одлуком Европског

суда за људска права Lakatoš and others v.Serbia Application no.43411/17 од 14.01.2025. године.

Из списка предмета и то побијаних правноснажних пресуда К 68/11 од 11.11.2011. године и Кж1 539/12 од 04.06.2012. године, произлази да је у поступку против окривљених АА, ББ, ГГ и ВВ, чињенично стање, између осталог, засновано на одбрани датој у полицији и то записницима о саслушању осумњиченог АА у полицији и осумњиченог ВВ у полицији, оба од 06.11.2007. године, као и да је другостепени суд у својој одлуци Кж1 539/12, оценио да су овако сачињени записници законити по саджини и начину прибављања и одбио жалбене наводе одбране као неосноване, те се изјаснио у погледу повреда које су окривљени задобили критичном приликом, да су повреде на телу окривљених настале услед покушаја бекства о чему се изјашњавао и судски вештак др Горан Стојиљковић и да исти нису последица психичког и физичког злостављања.

Пресудом Европског суда за људска права, Треће одељење, у предмету Лакатош и други против Србије (представка број 43411/17) од 14.01.2025. године, Европски суд за људска права је утврдио да је Република Србија према окривљенима ГГ, ВВ, АА и ББ, починила повреду права на правично суђење из члана 6., става 1. ЕКЉП јер су сви окривљени осуђени на основу записника о саслушању осумњиченог АА у полицији и осумњиченог ВВ у полицији, оба од 06.11.2007. године, које записнике је полиција прибавила злостављањем, изнуђивањем признања, повредом у материјалноправном смислу члана 3. ЕКЉП. У наведеној пресуди је истакнуто да када дође до кршења апсолутних јемстава – тортуре, докази се не могу користити и морају бити издвојени из предмета. Правни став ЕСЉП став 113, Хајнал против Србије, који се примењује без обзира на доказну вредност прибављених исказа и без обзира да ли је пресуда у одлучујућем делу заснована на њима или не, је да чињенично стање утврђено тортуром или другим облицима примене силе која није строго неопходна (а изнад је прага суровости) чине поступак у целини неправичним, у смислу одредбе члана 6. ЕКЉП.

Сходно стању у списима предмета и донетој одлуци Европског суда за људска права у предмету Лакатош и други против Србије (представака број 43411/17) од 14.01.2025. године, по оцени Врховног суда, погрешан је став нижестепених судова да се пресуде могу заснивати на одбранама окривљених из полиције и прихватањем тако изнуђених признања, као резултат полицијске бруталности, имајући у виду да је ЕСЉП у својој пресуди изнео закључак да су окривљени били изложени злостављању током хапшења и док су били у полицијском притвору, те се не може прихватити став да је кривични поступак проти подносилаца био правичан, у смислу члана 3. и 6. став 1. ЕКЉП.

Одредбом члана 84. став 1. ЗКП прописано је да докази који су прибављени противно члану 16. став 1. овог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку. Ставом 2. истог члана је прописано да се незаконити докази издвајају из списка, стављају у посебан запечаћени омот и чувају код судије за претходни поступак до правноснажног окончања кривичног поступка, а након тога се уништавају и о томе се саставља записник.

Одредбом члана 16. ЗКП прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим законом, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због приваљања таквих доказа.

Одредбом члана 25. Устава Републике Србије, ставом 1. прописано је право на неповредивост физичког и психичког интегритета, а ставом 2. истог члана да нико не може бити изложен мучењу, нечовечном или понижавајућем поступању и кажњавању, нити подвргнут медицинским или неучним огледима без свог слободно датог пристанка.

Одредбом члана 28. Устава Републике Србије, ставом 1. прописано је да се према лицу лишеном слободе мора поступати човечно и са уважавањем достојанства његове личности. Ставом 2. истог члана је прописано да је забрањено свако насиље према лицу лишеном слободе, а ставом 3. истог члана да је забрањено изнуђивање исказа.

Имајући у виду све наведено, као и цитиране одредбе ЗКП и Устава РС, као и пресуде ЕСЉП, Врховни суд налази да предметни записници о саслушању осумњичених, представљају незаконите доказе, јер су исти прибављени употребом силе и принуде супротно одредби члана 25. и 28. Устава РС и члана 16. ЗКП, па је сходно наведеном у побијаним правноснажним пресудама које су предмет захтева за заштиту законитости учињена повреда у смислу члана 485. став 1 тачка 3) ЗКП.

Следствено наведеном, Врховни суд је усвојио као основане поднете захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ и окривљених ВВ, АА и ГГ, адвоката Виктора Јухаса Ђурића, услед повреде права на правично суђење зајемчено Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и укинуо правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 539/12 од 04.06.2012. године, у делу у коме је учињена наведена повреда закона.

Врховни суд је оставио на снази део пресуде (Вишег суда у Новом Саду К 68/11 од 11.11.2011. године), којом је окривљени ББ, оглашен кривим за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121.став 1. КЗ и задржао као правилно утврђену казну затвора у трајању од 1 (једне) године, као и за кривично дело спречавање службеног лица у вршењу службене радње у покушају из члана 322.став 4. у вези става 3. КЗ у вези члана 30. КЗ и задржао као правилно утврђену казну затвора у трајању од 1 (једне) године, па га је применом члана 60. КЗ осудио на јединствену казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 10 (десет) месеци, налазећи да је овако одмерена казна адекватна утврђеним олакшавајућим и отежавајућим околностима у редовном кривичном поступку, те да је нужна и довољна да се њом оствари сврха кажњавања прописана одредбом члана 42. КЗ, чиме ће се у потпуности оставрити сврха изрицања кривичних санкција како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције, у коју казну му је урачунао време проведено у притвору, имајући у виду да се докази због којих су побијане пресуде укинуте, не односе на ова два кривична дела, па није било законских разлога због којих би побијане пресуде биле укидане у односу на ова два кривична дела.

Из наведених разлога, Врховни суд је усвојио захтеве за заштиту законитости браниоца окривљених, и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) и 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Маша Денић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић